

20 ОЖИДОБАЈ

БРОЈ 244 ГОДИНА VI НЕДЕЉНИ ЛИСТ НАРОДНОГ ФРОНТА БЕОГРАДА БЕОГРАД, 22. ЈУЛИ 1949. ДРАГОСЛАВА ЈОВАНОВИЋА, ПУ. ТЕЛ. БР. 32-210 ЦЕНА БРОЈУ 2 ДИНАРА

Извештај Савезне планске комисије о извршењу плана за прво полугође 1949 године и за прву половину Петогодишњег плана

(Овај извештај представља коначну проверу извршења плана на темељу две и по годишње планске евиденције, док се раније објављене бројке — међу њима и бројке у говору друга Тита у Пули — темеље на прво полугодиште 1949 на петомесечној планској евиденцији, а за месец јуни на оперативной евиденцији. Одатле проилазе извесне мање значајне разлике између садашњих дефинитивних и раније објављених бројки. Овај извештај очигледно показује, да су дефинитивни резултати узети у целина, још бољи него они који су раније објављени.)

ративној евиденцији. Одатле проилазе извесне мање значајне разлике између садашњих дефинитивних и раније објављених бројки. Овај извештај очигледно показује, да су дефинитивни резултати узети у целина, још бољи него они који су раније објављени.)

V. ИНВЕСТИЦИЈЕ

43. План инвестиција у I. полугођу 1949 остварен је са у томе:	95,8%
44. План грађевинарства	90,1

VI. РАСПОДЕЛА ЗА ШИРОКУ ПОТРОШЊУ

45. Расподела за широку потрошњу остварена је са	102%
--	------

VII. ПЛАН ТОВА СВИЊА

46. Тов свиња на трговачком сектору	103,6
47. Тов свиња на државним добрима	75,9
48. Пораст това у упоређењу са 1948	485

VIII. ОТКУП СВИЊА И СТОКЕ

(а — извршење плана I. полугођа б — упоређење са 1948 годином)		а	б
49. Дебеле свиње		106	343
50. Крупна и ситна стока		101,1	183

IX. САОБРАЋАЈ

51. САОБРАЋАЈ — укупно:	100,1
од тога:	
52. железнички саобраћај	101,8
53. поморски саобраћај	95
54. речни саобраћај	86,2
55. аутосаобраћај	94
56. Превоз путника	98,5
57. Превоз робе	102,2
58. Служба везе (ПТТ)	111,4

Извршење плана првог полугођа 1949 године

I. ФИНАНСИЈЕ

1. Приходи општедржавног буџета у првом полугођу 1949 год. остварени су са 78.642.973.000 динара, то јест од општедржавним буџетом са 1949 годишњу предвиђених прихода	48,55%
у упоређењу са првим полугођем 1948 год.	134,22%

Б. СТОЧАРСТВО

Бројно стање стоке у упоређењу са 1939 годином	
28. Коњи	82,6
29. Говеда	124,5
30. Свиње	117,8
31. Овце	114,7

Бројно стање стоке на државном сектору (пораст у упоређењу са 1948 годином)

32. Коњи	132
33. Говеда	136
34. Свиње	405
35. Овце	148

Бројно стање стоке на задружном сектору (пораст у упоређењу са 1948 годином)

36. Коњи	542
37. Говеда	625
38. Свиње	252
39. Овце	612

В. СТРУКТУРА СВОЈИНЕ У ПОЉОПРИВРЕДИ

(без фабричких економија)

а — процент структуре у I. полугођу 1948
б — процент структуре у I. полугођу 1949
в — проценат пораста

40. државни сектор	а	б	в
41. задружни сектор	2,7	5,7	211
42. социјалистички сектор	1,5	14	935
	4,2	19,7	469

Извршење две и по године Петогодишњег плана

I. ИНДУСТРИСКА ПРОИЗВОДЊА

(савезног, републичког и локалног значења)
а — проценат достигнутог извршења од укупног обима производње свих пет година Петогодишњег плана
б — у I. полугођу 1949 постигнути темпо производње у упоређењу са задатком за годину 1951
в — постигнути процент Петогодишњим планом предвиђеног повећања производње)

1. Индустриска производња — укупно	а	б	в
2. Производња и расподела електричне енергије	50,4	76,6	68,2
3. Производња и прерада угља	38,2	70,1	55,7
4. Производња и прерада нафте	43,3	79,0	61,7
5. Црна металургија	37,8	75,9	75
6. Металургија разнобојних метала	52,3	73,2	65,9
7. Производња, одлемањивање и прерада неметалних руда	67	110,2	113,5
8. Индустрија метала и прерада метала	33	79,9	74,5
9. Електроиндустрија	64,9	89,5	88
10. Хемиска индустрија	29,2	33,6	28,6
11. Индустрија грађевинарског материјала	42,5	57,5	50,2
12. Дрвна индустрија	44,6	54,8	45,9
13. Индустрија дрвепаче, целулозе и хартије	84,5	135	139,5
14. Текстилна индустрија	42,8	77,9	66,3
15. Индустрија коже и обуће	48,2	86,3	78,2
16. Индустрија гуме	66,9	144	202
17. Прехрамбена индустрија	28,6	34,9	29,3
18. Индустрија дувана	47,4	51,6	33,3
19. Фабричка индустрија	44,4	70	44,4
	47,1	61,3	61,3

II. ПОЉОПРИВРЕДА

а — упоређење са 1939 год.,
б — упоређење са планом за 1951 год.)

A. РАТАРСТВО

20. Засајене површине од тога:	а	б
21. Индустриско биље у томе:	103,6	97,3
22. шећерна рева	238,2	97,2
23. новопља	135,7	87,3
	146,6	85,5

Б. СТОЧАРСТВО

24. палук	891,7	214
25. сундокрет	637,8	166,7
26. Коњи	а	б
27. Говеда	82,6	90,6
28. Свиње	124,5	106,9
29. Овце	117,8	63,8
	114,7	83,2

В. ДРЖАВНА ПОЉОПРИВРЕДНА ДОБРА

30. Засајене површине	б
31. Коњи	146,5
32. Говеда	125,2
33. Свиње	84,3
34. Овце	125,9
	144,8

III. ИНВЕСТИЦИЈЕ

(а — извршење задатка за две и по године Петогодишњег плана,
б — извршење од укупног задатка Петогодишњег плана)

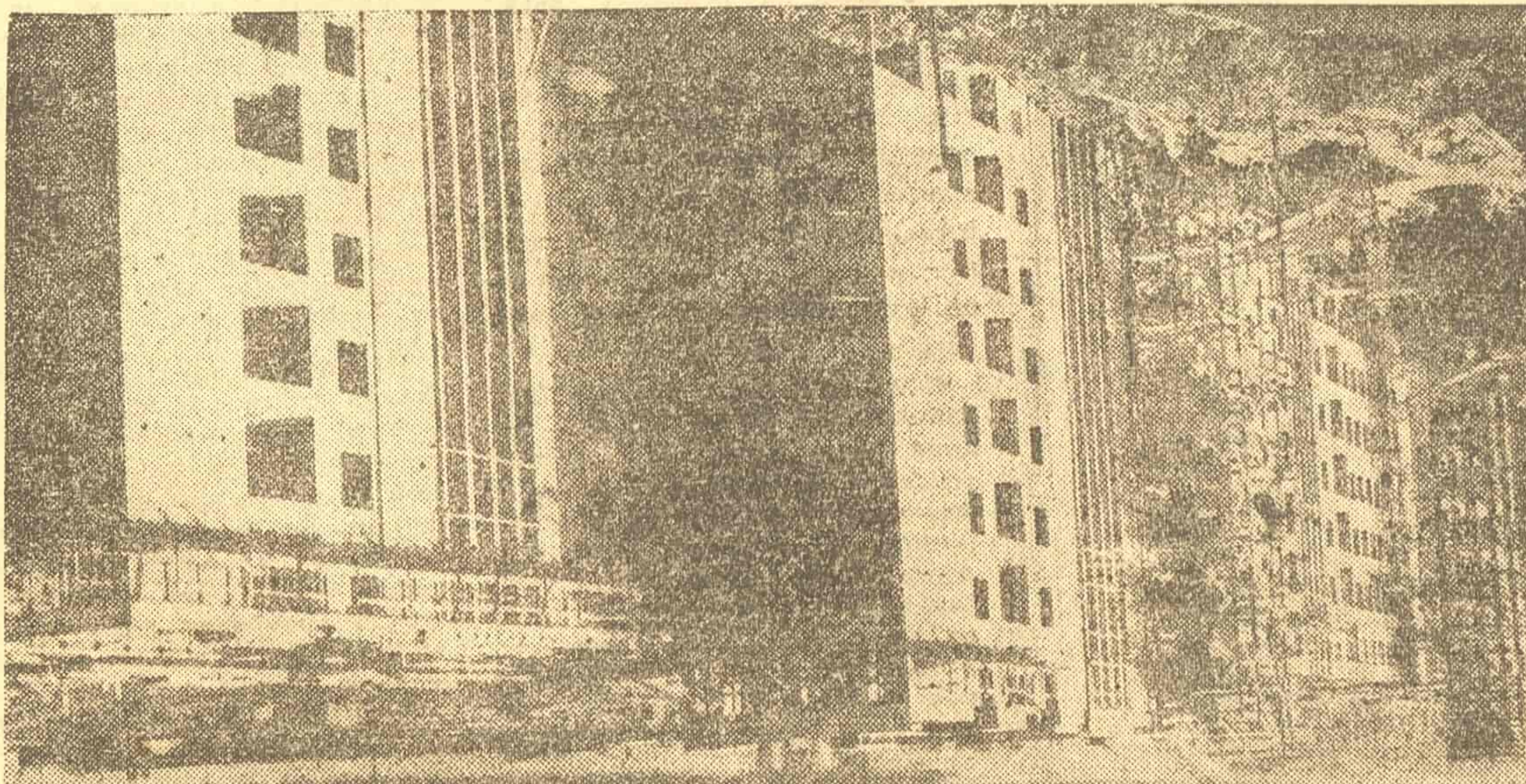
35. Инвестиције — укупно	а	б
36. Инвестиције за капиталну изградњу	116,5	36,5
37. Инвестиције за друштвени стандард	121,4	38,2
	97,8	31,2

IV. САОБРАЋАЈ

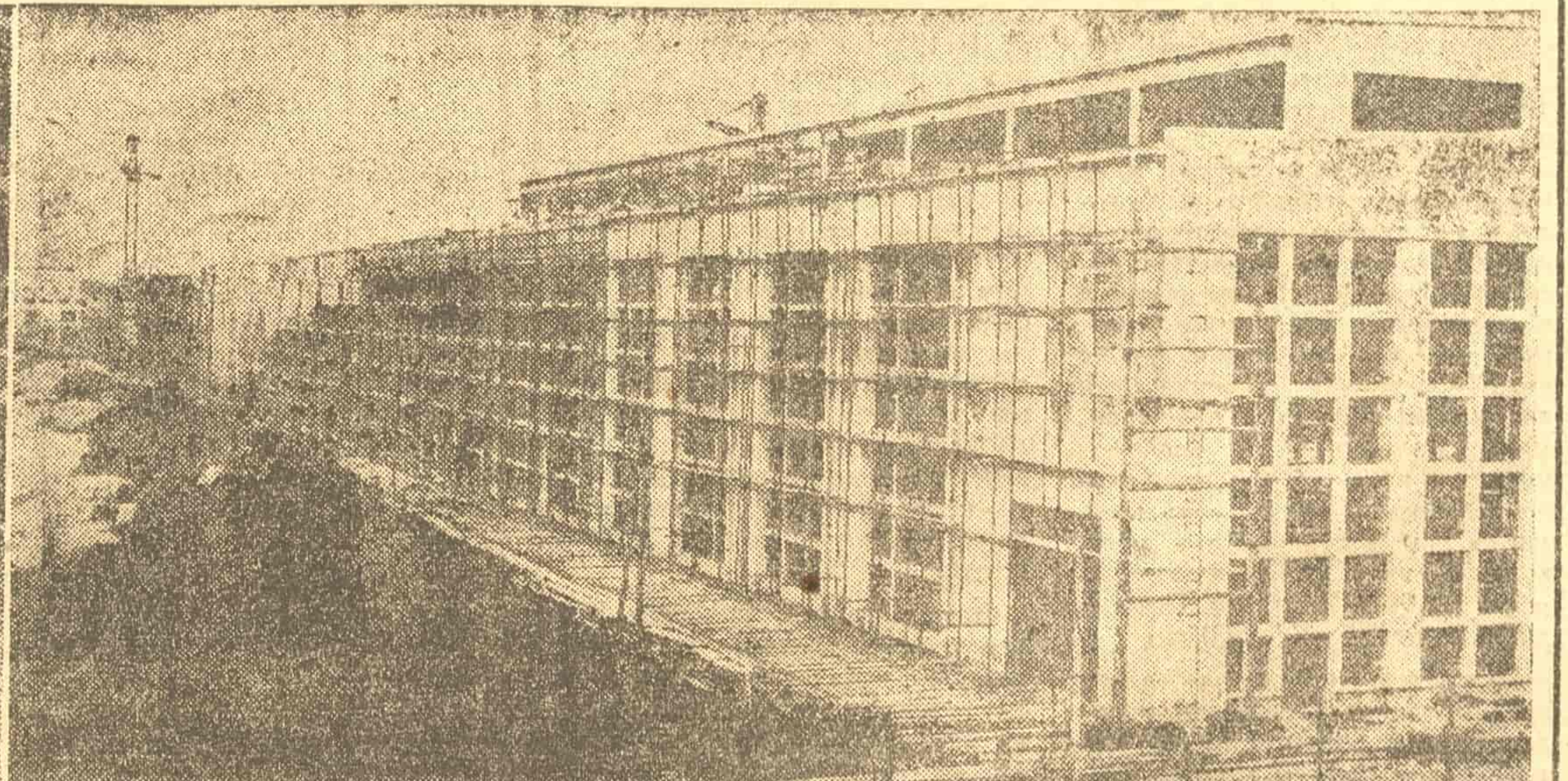
(а — упоређење са планом за 1951 год.,
б — постигнути процент Петогодишњим планом предвиђеног повећања)

38. САОБРАЋАЈ — укупно од тога:	а	б
39. железнички саобраћај	82	63,6
40. поморски саобраћај	96	84,5
41. речни саобраћај	36,4	22,4
42. аутосаобраћај	43	31,9
43. Превоз путника	85	71,3
44. Превоз робе	120	185
45. Служба везе (ПТТ)	47	34,3
	129	184

НЕПРОЛАЗНА ОСТВАРЕЊА ТИТОВЕ ПЕТОЛЕТКЕ

Широм Београда дижу се велики станбени блокови за удобан живот трудњеника

Новосаграђена фабрика алуминиума у Стринџи, једна од цинковских грађевина Петолетке.

ВЕЛИКА ПОБЕДА наших народа

Реферат друга Рато Дугоњића

Седми проширени пленум

Труdbеници Београда часно су извршили

Остварење плана у београдским предузећима и Панчевачком Риту

Седми проширени пленум Градског одбора Народног фронта Београда одржан је 16 јула ове године. На пленуму је председавајући Градског одбора Народног фронта Београда друг Рато Ду-

гоњић поднео реферат о раду београдске организације Народног фронта. На почетку свог реферата друг Дугоњић је изложио извршење полугодичног плана у 1949 години и оства-

рење половине Петогодишњег плана. Затим је друг Дугоњић прешао на испуњење полугодичног плана у Београду и између осталог рекао:

живели нашу коначну победу, која ће бити заједничка тековина читавог напредног човечанства, јер ће допринети правилим успостављању односа између социјалистичких држава и даљем јачању фронта мира. Ради идејног наоружања наших људи против ревизионаца који је зацарио у међународном радничком покрету, ове године нарочито се појачао рад на идеолошко - васпитном уздицању чланова Народног фронта. Тај рад је престао да буде кампањски и претворио се у систем који омогућава нашим члановима, који то желе, да стичу марксистичко образовање. Курсеви марксизма - ленинизма којих је формирано око 150 са 3.700 редовних слушалаца претворили су се у неке врсте школа у којима се изучава Историја СКП(б), Основи ленинизма, Политичка економија, Ослободилачка борба народа Југославије и Економика ФНРЈ. До краја јуна успешно је завршено са радом 69 курсева, а до краја јула завршило је 65, док је 17 курсева престало са радом због небрине руководства. Најбољи успех је показао Трећи рејон на коме се налази 35 од укупног броја курсева.

Извршило се две и по године од почетка највећег подухвата који се остварује у нашој земљи, од почетка највеселијег грађанског напора нашег радничког човјека, од почетка изградње прве Петолетке. Труdbеници наше земље дошли су до половине Петогодишњег плана, успешним извршењем првог полугодичног треће планске године. Извештај Савесне планске комисије саопштио је нашим радницима сабране резултате са свих подручја наше социјалистичке изградње из којих се види да сада прећени пут и кслично још има да се оствари до коначног извршења прве Петолетке.

Објављени подаци о извршењу Плана сведоче о опромисном успесима радничке класе и осталих труdbеника наше земље и јасно показују потпуно извршење постављених задатака. Наша индустрија устала у целим извршила је план првог полугодичног 1949 године са 100,1 од сто. Министарство тешке индустрије извршило је план у првом полугодичном за 93,1%. Ово је потребно истаћи да се тешка индустрија борила са најтежим тешкоћама због некачашања трговинских и инвестиционих споразума од стране земља народне демократије и СССР, и да је ипак испунила план са 93,1%. Јака индустрија је остварила полугодични план и преобавила га. Индустрија народних република преобавила је план индустријске производње. На пример, Народна Република Хрватска испунила је са 111%, а Србија са 106%. У неким грађевинама је дошло до незнамог подбављања плана због некачашања уговорних обавеза од стране социјалистичких земља, што ће се ипак за неколико месеци или до краја Петогодишњег плана, надокнађати. Приликом посматрања остварења полугодичног плана у грађевинарству треба узети у обзир да радници у грађевинарству узимају пуни замак тек сада по ловном години и постоје сви услови да се план у овој години у 1949 години до краја године у потпуности оствари.

Колико су велики задаци стајали само пред нашим саобраћајем показује чињеница да се данас уврштава и превоз око 1.000 вагона дневно, што значи више него Мађарска, Румунија и Бугарска заједно.

И у пољопривреди остварење плана је потпуно и показује правилност политичке наше Партије и социјалистичком преобраћају села. Премашало је предпратио стање засејаних површина, бројно стање стоке много се повећало према предрачуну (осим коња). Тако се код говеда бројно стање повећало за 124,2% у поређењу са 1939 годином. Много је порастао број стоке на државном и задружном сектору у пољопривреди. Социјалистички сектор пољопривреде, без фабричких економија, има ланас 19,7% укупне обрадиве површине, од чега на државни сектор отпада 5,7%, а на задружни 14%. Као што се види државни сектор у поређењу са првим полугодјем 1948 године се више него удвостручио, а задружни се готово удвостручио.

Труdbеници наше земље нису извојсали само велику победу у остварењу Плана првог полугодичног у овој години, већ објављени резултати показују такође да је у потпуности извршена и прва половина Петогодишњег плана. По разним грама индустрије остварење је 50,4% укупног задатка Петогодишњег плана. У неким грама је остварење и више него што је планирано за прву половину Петогодишњег плана. У производњи и преради угља у црној металургији постигнуто је више него што је планирано, иако у обе ове гране производње није још довољно рационализована. Исти је случај и са металургијом разнородних метала и са дрвном индустријом у којима је далеко премашено постављени план. У производњи и расподели електричне енергије план није подбачен, јер ће наше електричне централе бити тек у 1951 години у пуном замеху производње. У електроиндустрији се једино моментално налазимо у тешкој ситуацији, јер су нам земље народне демократије отказале испоруке. Али и то ће бити до краја Петогодишњег плана надокнађено.

Резултати испуњења плана прве половине Петолетке у пољопривреди показују да ће Петогодишњи план у многим културама бити у великој мери премашен. У погледу плана засејаних површина памуком и сундукретом већ су премашени задаци за 1951 годину. Исти је

случај и у сточарству код говеда. Посматрајући извршење Плана у првом полугодичном ове године треба имати у виду да је тешкоће извршења у другом полугодју. Ово исто важи и за извршење плана у првој половини Петогодишњег плана, јер у неким грама тешкоће испуњења је планирано за другу половину Петолетке.

Сви резултати и победе које су извојсали труdbеници наше земље показују величину напора и свесног залагања нашег човјека на изградњи социјализма. Успеси у овој тешкој радној офанзиви не би се могли замислити без руководства Комунистичке партије Југославије. Из ове последње победе су сјајна потврда правилности политичке и линије наше Партије и снажан и решан одговор свим клеветницима.

У току борбе за остварење полугодичног плана наши радници стручњаци, техничка интелекција и остали труdbеници залагали су се до максимума да остварење замашних планова наше социјалистичке изградње. Безбројни су свакодневни примери пожртвовања наших људи. У металном предузећу „Пролектер“ у Београду радници нису хтели да напуштају радна места док не изврше дневни план. Радник Милан Илић, који је био озлеђен, када је дозволио да је у испуњење испуњења плана у његовом предузећу, дошао је да ради иако је био на боловању. Службеници, Добринка Ристић, Светислав Кораћ и Драгољуб Станић, после свог радног времена радили су у производњи. У предузећу „Никола Тесла“ радници из других одељења прители су у помоћ одељењу које је заостајало. У предузећу „Партизанка“ иако је план био повишен за 15% у односу на мај, пожртвовањем радом колектива полугодични план је испуњен за 108%. Све ово показује високу социјалистичку свест наших радних људи. То је најдрагоценији напори и свакако највећи резултат борбе за изградњу социјализма, који се статистиком и бројкама не може изражити. То су оне промене у свести наших људи, њихово ослобођење од навика наслеђених у старом друштву, промена у њиховој души. И тако можемо већ сада рећи да у свакодневном борби израстају нови људи са новим особинама.

Победе наших радних људи још су значајније ако се узму у обзир услови под којима се, нарочито за последњих година, дана, води борба за социјалистичку изградњу наше земље. На стопице разних начина, пропагандом преко радио-станица, неизвршењем трговинских споразума, позивањем на унутрашњи неред и обарање владе, покушавајући су руководиоци земља народне демократије и СССР да омету изградњу социјализма у нашој земљи. Свакодневно су се шириле вести да је наш План „нереалан“, „мега-ломански“, да води наше труdbенике у пропаст, у сивањавље животног стандарда и сличне одвратне лажи са циљем да деморалишу наше људе и убију њих веру у сопствене снаге. Али ова нечувствена саботажа изградње социјализма у Југославији није успела захваљујући свести наших људи који су били уверени у праведност дела за које се боре.

Империјалисти су називали наш Петогодишњи план претензиозним и чистом пропагандом, и покушавали на многобројне начине да спрече његово остварење. Али свим њиховим плановима супротставно се наш уједињени народ под вођством своје Партије.

Победовојно остварење плана првог полугодичног треће планске године и прве половине Петолетке има огромни значај за учвршћење економске независности наше земље. Ова победа је доказ реалности наших планова и потпуне могућности њиховог остварења. Поред тога, овај успеси су ударац по нашим клеветницима и по њиховим злобним пророчанствима. Наша победа значи такође и допринос начину демократских снага у свету. Наше нове фабрике, наше задруге, наше путре и хидроцентрале, то су мале творбава на социјалистичком фронту које никаква Резолуција у хајка не могу сакрити и уништити.

Остварење прве половине Петогодишњег плана ужива још чвршће поуздање и увереност свим труdbеницима наше земље да их никакви сметње и тешкоће, ма са које стране чиме, не могу спречити да остваре Петогодишњи план и створе чврсте темеље за изградњу социјалистичког друштва у нашој земљи.

Труdbеници Београда у овој победи часно су одговорили својим дужностима и са поносом данас могу да изађу са резултатима свог рада на испуњењу Петогодишњег плана. У савезним предузећима лаке индустрије у Београду извршен је план по вредности са 101,4 од сто, а у савезним предузећима тешке индустрије полугодични план извршен је са 91,5 од сто. У републичким предузећима из подручја Београда план је извршен са 104,6 од сто. Градска индустрија, коју је у читавом полугодју пратила оскудица материјала и радне снаге, уз велико залагање радних колектива извршила је план за 77,8 од сто, што у поређењу са извршеном производњом у првом полугодју 1948 године представља пораст од 32 од сто.

Укупан програм грађевинских радова у Београду извршен је за 100,4 од сто, што представља 29,3 од сто од годишњих задатака. У поређењу са извршеним грађевинским радовима у првом полугодју 1949 године на подручју Београда је у првом полугодју ове године извршено 58 од сто радова више. Најбоље извршење постигао је Нови Београд, који је извршио 34 од сто од годишњег задатка. С обзиром да тек у летњим месецима грађевински радови достигну свој пуни замак, овим резултатима можемо да будемо задовољни, а готово кад имамо у виду велике тешкоће које имамо у грађевинарству због још увек оштре оскудице транспортних средстава и неких материјала које засада увозимо из иностранства.

Међутим, цифре још не говоре све. Треба отићи у Нови Београд и погледати читаве блокове ових зграда које ничу као из воде, видети студентске станове који се налазе већ на другом или трећем спрату, видети места где су пре два месеца биле пољана а данас је изишло из темеља преко 3000 стана, треба видети заводе „Александар Ранковић“, творницу пенцилина, фабрику бетонских елемената, техникум, претседништво Владе, зграде на Терезијама, на Бановом брду, индустријске и станбене зграде по Раковици и Железнику. Треба обићи Пинојар и Звечаковићу, где је у рекордном времену подигнуто насеље за преко 8000 омаладина, дом културе на Другом рејону, дом културе на Шестом рејону, Са-ноново улицу, летњу позорницу и стотине других грађевина на којима се гради или које су у припреми па да се тек онда осети цинковска грађевинска ак-тивност и огроман посао који су свршили и са којим се боре наши грађевински радници, омладинци и стручни кадар.

Посебан значај за труdbенике Београда има Панчевачки Рит, где се у овој години изводе велики грађевински радови, чијим ће се извршењем омогућити да у наредним годи-

нама Панчевачки Рит интервене далеко свестраније и интензивније у снабдевању Београда. У Панчевачком Риту план капиталне изградње извршен је са 103,3 од сто што представља 31,1 од сто од годишњег задатка. У овом полугодичном завршено је 27 објеката. 115 објеката налази се у завршним фазама. Пролећна сетва остварена је са 101,7 од сто; засејано је 9111 хектара од чега 3144 хектара поврћа. Иако смо имали штете од пролећних снегова и мразева, а касније од сталних киша, иако је сетва извршена готово месец дана касније него прошле године, ипак је Панчевачки Рит испоручио београдском тржишту у првом полугодју 1280 тона поврћа.

Неоцењиву помоћ Панчевачком Риту пружиле су фронтовске и омладинске бригаде без којих се не би могао решити тај проблем на тако огромном просторству. Сада је пред организацијом Фронта задатак да помогне да се успешно оконча борба против корова и обезбеди што виши принос свих култура. Панчевачки Рит већ ове године испоручио је 261.000 килограма свињског меса. Број крава по не се на 1500, телад на 420, јунади на 879, коза на 330, изведено је око 300.000 пилића итд. Капиталном изградњом, набавком и властитом производњом стоке и бољом обрадом Панчевачки Рит већ се претворио у озбиљну снагу у снабдевању Београда, чији се утицај на тржишту већ данас осећа. Треба олати признање нашем руководиоцем кадром и радном колективу на Панчевачком Риту, који су неуморним залагањем и временским непогода успели да углавном реше овај полугодични задатак и да се спреме да у другој половини године Панчевачки Рит и његова богатства у потпуности искористимо за снабдевање Београда.

У наставку свог реферата друг Рато Дугоњић је говорио о примерима пожртвовањем рада приликом борбе за извршење полугодичног плана у овој години. Затим је говорио о побољшању снабдевања основним артистичким исхране у првом полугодју ове године. Знатно је побољшан довоз воћа и поврћа. План робног промета извршен је са 102,6 од сто што у поређењу са истим периодом прошле године представља пораст од 13 од сто. У првом полугодју 1949 године у Београду је било око 5000 ударника којима је подељено поред редовног снабдевања још по килограм шеехера, килограм и по меса, килограм брашна и 750 грама масти. У ресторанима и мензама храни се 76.000 лица, у јанским кухињама 5700 ученика, а бесплатно се храни 2970 ђака. Отворено је 16 деачких ресторана где деца могу куповати по приступачним ценама млеко и разна поврћа. У даљем излагању друг Рато Дугоњић је између осталог рекао:

Органи народне власти такође су спровели још у 1946 години редовно слање београдске дене на летовање. У 1946 години летовало је 6458 дене и дата је субвенција од 5.909.500 динара. У 1947 години ишло је 7.988 београдске дене на летовање, у 1948 години 10.218 дене (без Пинојарског града) за што је утрошено 13.300.000 динара, а према плану за 1949 годину на летовање треба да оде 23.415 београдске дене и за ту сврху је у буџету органа народне власти предвиђено 28.500.000 динара.

Београдске предузећа и установе за сада имају 93 економије и са њих треба да се снабдева доуносним снабдевањем око 102.700 радника и службеника. Остварење плана са ових економија добиће се 12.500 тона развог поврћа, 11.500 тона житарица, те ће сваки радник и службеник добити просечно око 150 килограма развог поврћа, 76 килограма меса и масноће и тако даље.

Свестрана активност Народног фронта Београда

Од неоцењиве помоћи за извршење плана био је рад Народног фронта у току проте-клог периода. У оштрој борби која се водила у току полугодичног за испуњење плана, а који су ометали свим могућим средствима почевши од пропаганде до економске блокаде и империјалисти и земље народне демократије, Народно фронт је много учинио да се идејно-политичко и акционо јединство нашег радног народа учврсти и подигне на степен на коме никада до сада није било.

Број чланова Народног фронта повећао се од 1 јануара 1949 до 30 јуна 1949 са 262.856 на 236.027.

Међутим, ова подаци нису довољни да покажу снагу Народног фронта. Потребно је напоменути да је сваки од ових чланова на овај или онај начин учествовао у решавању питања наше социјалистичке изградње и на живиој политичкој активности која се непрестано одвијала у фронтовским организацијама. У Београду је у овом периоду одржано око 850 предавања о актуелним политичким темама по рејонима и осталим организацијама Фронта, где је по некома било преко 1000 присутних чланова; безброј политичких конференција, зборовина бирача, састанака група и тако даље, где су грађани износили свој став према социјалистичкој изградњи. Сматра радних бригада на којој је учествовало 150.000 грађана, од тога 197.000 организационих бригадиста, са храна Буре Ђаковића, протестни митинг поводом смрти наших бораца од стране грчких монархофашиста, излазак преко 65.000 бригадира на рад у част рођендан маршала Тита, протестни митинг поводом Корупције и тако даље, били су рецит доказ верности радног народа Београда ЦК КПЈ и другу Титу.

Народни фронт Београда није остао само на тумачењу догађаја него је у исто време чинио своје редове како од скуптоноша западних империјалиста, тако од колебљиваца и каријериста који су ради својих личних амбиција пристајали уз резолуцију Информбироа и под његовом заштитом покушавали да се боре против социјалистичке изградње наше земље.

Нема ни једног сектора делатности Народног фронта, на коме нису постигнути крупни успеси и на коме се не осећа напредак у односу на прошлу годину. То није ни чудо, нас данас у истој мери потичу на видљив успеси који расту него и неправде и неправилности које се чине. Зато се и у свим детаљима наше социјалистичке изградње осећа појачано учешће Народног фронта и још шире иницијатива наших људи, који развијају све своје способности да бисмо што пре де-

Број кружочка непрестано је растао кроз овај период. Од 310 кружочка у фебруару број се повећао на 772 у мају са 9.500 редовних слушалаца. Доследни резултати рада кружочка потпуно су задовољавајући, у овом полугодичном знању се побољшао и квалитет предавања којих је одржано 885 са актуелним темама. Нарочито успех је у томе што се ustalно квалитет предавача, тако да се сада ретко догађа да је неко предавање слабо припремљено или неорганизовано.

Када наши рејонски одбори Фронта у целини буду пружили помоћ комисијама које раде по идеолошко - васпитном раду и када му посвете толику пажњу колико он заслужује, резултати ће бити несумњиво и већи.

И агитационо - политички рад се знатно побољшао. Он је постојао живији, конкретнији, комисије за агитацију и штампане су успеле да унесу много више система у свој рад и изгледе су на својим плећима успешно читав низ политичких припрема. Оне су организоване кроз основне организације Народног фронта дискусију о пројекту инвестиционог плана ИОНО Београда за 1949 годину, одакле је дошло и усвојено много корисних предлога; припремале су са агитационе стране наборе Народног фронта; помогле су у организацији зборовина бирача; организоване прораду материјала са Трећег конгреса Народног фронта; организоване низ митинга итд. Међутим, још је одлика нашег агитационог рада да се комисије више баве техничком и организационом страном питања, да се добро организацију у проучавању извесних материјала а мање пажње се посвећује васпитању широког усталеног кадра агитатора који би живио реагирао на све појаве у нашем политичком животу и знао да их правилно објашњава и тумачи на сваком месту. Зато је од огромне важности задатак, да се устале и потуне мреже активних агитатора чему се пришло у задње време.

Нарочито после Другог пленума ЦК КПЈ комисија села, град оријентисала се на помоћ и политичку у организационо у социјалистичком преобраћају нашег села. Њени успеси у одржавању политичких предавања, организацији културно - уметничких приредби, стручних предавања као и у конкретној помоћи радним задругама, слањем лекаријских екипа, ветеринарских екипа, екипа за помоћ у спровођењу књиговодства итд., већ су осетни, иако је, може се рећи тај рад тек у својим почетцима. Најбоље успехе постигли су Трећи рејон и Земун.

На пољу здравствено-социјалне делатности исто тако је учинено врло много. Социјална делатност обухватила је: помоћ старатељским саветима при рејонским народним одборима, лекарама и помоћ домаћима деце; заштите - јаслама, бачвама и радничким кухињама, помоћ на изради рубља, око повере и пописа социјално угрожених, инвалида, слабе дене на летовање итд. Исто тако у јединици са Црвеним крстом и самостално, широко је развијена активност нарочито основних организација Фронта на пољу здравствене заштите. Одр-

— Што замашујет у фирму? — Море, после ове збрешне Резолуције под овом фирмом нико није не верује ни пуних обавештењима.

обавезе испуњења половине Петолетке

жано је 238 предавања из разних области здравља, разни крајњи тежачки и семинари за обуку здравствених активиста, семинар за млађе мајке о нези детета, семинар за здравствене активисте о елементима хигијене. До сада је таквих курсева и семинара одржано 71 а сада су у току 275 са 8.109 слушаљача. Исто тако ексте су обимне око 24.000 појединачних објеката у вези са одржавањем чистоте.

Интересантно је напоменути

Велики допринос омладинских и фронтовских бригада

У наставку свога реферата друг Дугоњић је, поред осталог, рекао:

Наше радне бригаде до сада су дале 1.899.000 радних часова. По рејонима изгледа овако: Први рејон дао је 127.230 часова и испунио годишњу обавезу за 21,20 од сто; Други рејон дао 220.112 часова, а годишњу обавезу испунио за 27,51 од сто; Трећи рејон је дао 354.782 часа, а обавезу испунио за 43,69 од сто; Четврти рејон је дао 109.858 часова а обавезу испунио за 18,38 од сто; Пети рејон дао 361.097 часова а обавезу је испунио за 48,14 од сто; Шести рејон дао 354.568 часова и испунио годишњу обавезу за 57,95 од сто; Седми рејон дао 45.982 часа и обавезу испунио за 13,13 од сто; Земљи је дао 192.192 часа а годишњу обавезу испунио за 24,63 од сто.

Ове цифре показују да доброволни рад није само неки политички гест, него да у огромној грађевинској активности која се врши у Београду доброволни рад представља знатан допринос извршењу плана, као и у решавању извесних важних задатака које иначе оперативна Извршна одбора не би могла да захвати. У првом полутопу бригаде су радиле на 265 разних објеката. Поред тога огромна је помоћ радних бригада Народног фронта Панчевачком Риту где је сада отишло око 2.499 бригадира да ради по шест дана.

Међутим, у другој половини године Извршни одбор Народног фронта Београда у догвору са рејонским одборима Народног фронта одлучно је да се фронтовске бригаде сконцентришу на 19 већих објеката које оне саме треба да доврше до краја ове године. Та одлука је дошла из више разлога, а у првом реду ради тога, да би се боље могао да организује рад и материјална средства и кадрови, тако да већ ове године Фронт својим снагама реши нека питања изградње нашег града, која би иначе можда чекала још дуже времена.

У даљем излагању друг Ду-

гоњић је, између осталог, рекао:

До сада није говорено о недостацима и слабостима у раду Народног фронта. Њих, наравно има не мало, они су свима нама већином познати и састоје се у још недовољном политичком објашњавању разних појава и задатака, у разним организационим слабостима (наше комисије ни одбори основне организације као и активни још нису потпуни, групе још нису оформљене свуда како треба, још се довољно не посвећује напора да се до максимума развија иницијатива сваке организације и сваког члана Фронта итд.). Међутим, када се узму сви ти и други недостаци данас на задњетку полугодишња, онда се види како су незнатни према огромним успесима које је Народног фронт постигао у својој борби за социјалистичку изградњу.

У даљем излагању друг Дугоњић је истакао помоћ омладине у изградњи Београда. У овогодишњим радовима на изградњу Београда учествовале око 55.400 омладинца и омладинки из свих крајева Југославије, до сада је учествовало на тим радовима 26.000 омладинца и омладинки, од којих је 21.000 и данас налази у Београду. Друг Дугоњић је истакао да је помоћ омладине одлазних рејона и захвалност омладини и свим братским републикама које су послале своју омладину да ради наш заједнички главни град. У изградњи Београда учествује и 22.800 чланова Фронта из унутрашњости Србије. Друг Дугоњић је такође истакао и захвалност посебним бригадима Народног фронта Србије.

Ми можемо, рекао је, поред осталог, друг Дугоњић, да поручимо друговима Мађарима: Пошaljте слободно својих 400 или 600 хиљада незапослених у Југославију, нећемо ни тренутком а запослићемо их, и даћемо им и хлеба и текстила да не морају несрећници да чекају испуњење петогодишњег плана па да се упусе, како им је то обећао Мађар Ракоши.

Ми можемо, рекао је, поред осталог, друг Дугоњић, да поручимо друговима Мађарима: Пошaljте слободно својих 400 или 600 хиљада незапослених у Југославију, нећемо ни тренутком а запослићемо их, и даћемо им и хлеба и текстила да не морају несрећници да чекају испуњење петогодишњег плана па да се упусе, како им је то обећао Мађар Ракоши.

вима и збрињавању деце. Ми слим да би требало на једном од наших првих састанака да расправимо питање рада на овом пољу и да укажемо видљиве признање него до сада овом великом броју наших активних чланова који раде у социјално - здравственим комисијама и активима, чији рад није толико видљив на око, као што је можда на другим секторима, али је од исте толике важности за нашу друштвену заједницу.

који се не може замислити без успостављања равноправности међу народима.

У наставку свога реферата друг Дугоњић је говорио о политичкој коју су земље Информбирова водиле према Југославији у току ове године дана; о брисању Југославије са географске карте, о њиховим дискусјама, да ли је наша Партија „окренула“ лево или десно и о свим бесмисленим тврдњама о Југославији. На крају свог реферата друг Рато Дугоњић је рекао:

Благодарећи јединству наших народа, благодарјећи јединству нашег радног народа окупљеног у Народној фронту, благодарјећи богатству наше земље и пожртвовању наших радних људи, благодарјећи томе што на нашем челу имамо такву Партију, као што је наша и такво руководство као што је ЦК са другом Титом на челу, ми смо у току прошле године часно прошли кроз један од најтежих периода наше историје и показали шта може да учини један мали народ коме пред очима лебде светле перспективе социјализма и који се бори за истинско братство међу народима. Прошла година је показала да нема те препреке коју јединствен народ правилно руковођен не може пребродити.

Заложимо све снаге да другу половину Петогодишњег плана испунимо исто тако добро и још боље него прву, да изградимо социјализам и осигурамо срећнију будућност за себе и будућа поколења.

После говора друга Рате Дугоњића другарица Јела Перковић, други секретар Градског народног фронта поднела је извештај тактичарске комисије о раду Народног фронта у првом полутопу 1949 године. У првом полутопу ове године по главним секторима активности рада Народног фронта најбоље резултате постигао је Пети рејон коме је додељена диплома и комплет слика чланова Политбироа ЦК КПЈ. Пети рејон је такође постигао најбоље резултате у доброволном раду и добио прелевну заставу као најбољи рејон.

Организације Народног фронта осталих рејона постигле су врло добре резултате по извесним секторима рада. Тако је најбоље резултате у помоћи социјалистичког преобраћања села показао Трећи рејон. Први рејон је показао велике успехе у организовању службе народне инспекције и мобилизацији чланства за рад на брану поврћа у Панчевачком Риту. Земљи је покренуо најбоље резултате у извршењу финансијских обавеза, а Други рејон у раду на социјално - здравственом пољу.

За покретљивост рад омладинских бригада на изградњи Београда Градски одбор Народног фронта одао је признање свим омладинским бригадима и посебно Бригади Народног фронта Србије. Градски одбор Народног фронта наградио је најбољих шест омладинских бригада комплетом финансијских обавеза. Сомборској три пута ударну бригаду која је просечно пребављала норму за 280 од сто; Новомистачкој два пута ударну бригаду која је просечно пребављала норму за 360 од сто; Беломоштанској три пута ударну бригаду која је пребављала норму за 168 од сто; Церацкој три пута ударну бригаду која је испуњавала норму за 168 од сто, Крајевској три пута ударну бригаду која је просечно испуњавала норму за 200 од сто и Београдској студентској бригади „Валтер“ једнапут, ударну која је испуњавала норму за 236 од сто.

За добро руковођење радним акцијама на изградњи Новог Београда награђен је главни штаб омладинских радних бригада на изградњи Београда јединим радним апаратом и са при ручна сага.

За покретљивост учешће на изградњи Београда Градски одбор Народног фронта похвалио је на пленуму следећих шест посебних бригада Народног фронта Србије: бригаду Среза посевотамњавског која је испуњавала норму за 260 од сто; Бригаду Среза тимочког која је испуњавала норму за 194 од сто; Бригаду Среза одањског која је испуњавала норму за 206 од сто; Бригаду Среза борског (Космет) која је испуњавала норму за 230 од сто; Бригаду Среза моравског која је испуњавала норму за 191 од сто и Бригаду Среза парбрдског која је испуњавала норму за 176 од сто.

који се не може замислити без успостављања равноправности међу народима.

У наставку свога реферата друг Дугоњић је говорио о политичкој коју су земље Информбирова водиле према Југославији у току ове године дана; о брисању Југославије са географске карте, о њиховим дискусјама, да ли је наша Партија „окренула“ лево или десно и о свим бесмисленим тврдњама о Југославији. На крају свог реферата друг Рато Дугоњић је рекао:

Благодарећи јединству наших народа, благодарјећи јединству нашег радног народа окупљеног у Народној фронту, благодарјећи богатству наше земље и пожртвовању наших радних људи, благодарјећи томе што на нашем челу имамо такву Партију, као што је наша и такво руководство као што је ЦК са другом Титом на челу, ми смо у току прошле године часно прошли кроз један од најтежих периода наше историје и показали шта може да учини један мали народ коме пред очима лебде светле перспективе социјализма и који се бори за истинско братство међу народима. Прошла година је показала да нема те препреке коју јединствен народ правилно руковођен не може пребродити.

Заложимо све снаге да другу половину Петогодишњег плана испунимо исто тако добро и још боље него прву, да изградимо социјализам и осигурамо срећнију будућност за себе и будућа поколења.

После говора друга Рате Дугоњића другарица Јела Перковић, други секретар Градског народног фронта поднела је извештај тактичарске комисије о раду Народног фронта у првом полутопу 1949 године. У првом полутопу ове године по главним секторима активности рада Народног фронта најбоље резултате постигао је Пети рејон коме је додељена диплома и комплет слика чланова Политбироа ЦК КПЈ. Пети рејон је такође постигао најбоље резултате у доброволном раду и добио прелевну заставу као најбољи рејон.

Организације Народног фронта осталих рејона постигле су врло добре резултате по извесним секторима рада. Тако је најбоље резултате у помоћи социјалистичког преобраћања села показао Трећи рејон. Први рејон је показао велике успехе у организовању службе народне инспекције и мобилизацији чланства за рад на брану поврћа у Панчевачком Риту. Земљи је покренуо најбоље резултате у извршењу финансијских обавеза, а Други рејон у раду на социјално - здравственом пољу.

За покретљивост рад омладинских бригада на изградњи Београда Градски одбор Народног фронта одао је признање свим омладинским бригадима и посебно Бригади Народног фронта Србије. Градски одбор Народног фронта наградио је најбољих шест омладинских бригада комплетом финансијских обавеза. Сомборској три пута ударну бригаду која је просечно пребављала норму за 280 од сто; Новомистачкој два пута ударну бригаду која је просечно пребављала норму за 360 од сто; Беломоштанској три пута ударну бригаду која је пребављала норму за 168 од сто; Церацкој три пута ударну бригаду која је испуњавала норму за 168 од сто, Крајевској три пута ударну бригаду која је просечно испуњавала норму за 200 од сто и Београдској студентској бригади „Валтер“ једнапут, ударну која је испуњавала норму за 236 од сто.

За добро руковођење радним акцијама на изградњи Новог Београда награђен је главни штаб омладинских радних бригада на изградњи Београда јединим радним апаратом и са при ручна сага.

За покретљивост учешће на изградњи Београда Градски одбор Народног фронта похвалио је на пленуму следећих шест посебних бригада Народног фронта Србије: бригаду Среза посевотамњавског која је испуњавала норму за 260 од сто; Бригаду Среза тимочког која је испуњавала норму за 194 од сто; Бригаду Среза одањског која је испуњавала норму за 206 од сто; Бригаду Среза борског (Космет) која је испуњавала норму за 230 од сто; Бригаду Среза моравског која је испуњавала норму за 191 од сто и Бригаду Среза парбрдског која је испуњавала норму за 176 од сто.

ПРОГЛАС ИЗВРШНОГ ОДБОРА НАРОДНОГ ФРОНТА БЕОГРАДА

поводом претстојеће прославе петогодишњице ослобођења Београда

20 октобра ове године навршава се 5 година од ослобођења Београда. Главни град наше нове социјалистичке отаџбине, симбол братства и јединства наших народа, за чије су ослобођење гинули синови свих народа Југославије, седиште руководећих органа Партије и народне власти, град у коме живи и ради највећи син наших народа наш вођени вођа и учитељ, друг Тито, град који је постао жарниште борбе за социјализам, — прославите петогодишњицу свога ослобођења у знаку великих победа, које радни људи наше земље свакодневно постижу у борби за остварење Петогодишњег плана, у борби за изградњу социјализма у земљи, у борби за бољи и срећнији живот садашњим и будућим поколењима.

У овој величанственој борби наших народа трудбеници Београда дали су свој частан допринос. Они се са поносом могу осврнути на дело које су од ослобођења до данас извршили. Верни слободарским традицијама Београда, настављајући дело његових најбољих синова и кћери палих под терором монархофашистичких режима бивше Југославије и у борби за истревање окупатора, за свргавање експлоататорске буржоаније, за победу наше народне револуције, — радни људи Београда показали су беспримерно херојство и пожртвовање и уз огромни радни елан прегрли да из свога порушеног и напашеног града уклоне трагове разарања и пустоши и да га улепшају и изграде како би постао симбол наше снаге и напретка, понос и радост наше дивне, истински слободне и независне отаџбине и њених храбрих и поносних синова.

Стотине хиљада наших људи, жена и омладине дали су огроман број радних дана и часова за обнову Београда за његову изградњу и процват. Сваким даном они раде на његовом даљем изградњавању и улепшавању, стварајући тиме лепше услове живота за себе и будућа поколења. Наши снажни редови све чвршће збијени у Народној фронту, висока политичка свест наших радних људи, наши велики успеси постигнути под руководством наше славне Комунистичке партије и друга Тита у борби за изградњу социјализма у нашој земљи, развијају у прах и пепео све срамне клевете и лажи које просипају на нашу земљу следбеници резолуције Информбирова из СССР-а и земаља под његовим утицајем, који у својој контрареволуционарној заслепљености нису пропустили да се баце блатом и на наш Београд.

Грађани Београда! Дочекајмо петогодишњицу ослобођења нашег града са појачаним напорима, са још већим радним еланом, са још већим поуздањем у наше сопствене снаге, збијени још чвршће око наше Партије, њеног херојског ЦК и друга Тита, који наше народе, примењујући доследно принципе марксизма-лењинизма на нашу стварност, воде из победе у победу на путу изградње социјалистичког друштва у нашој земљи.

Извршни одбор Народног фронта Београда донео је одлуку да се у част петогодишњице ослобођења Београда организује такмичење у организацијама Народног фронта Београда и то:

1. У организовању и спровођењу доброволних радних акција на изградњи и улепшавању Београда,
2. У помоћи на социјалистичком преобраћају нашег села,
3. У прикупљању отпадка за нашу индустрију.

Такмичење почиње 1 августа и траје до 20 октобра ове године.

Извршни одбор Народног фронта Београда позива све чланове Народног фронта, све народне организације и све грађане Београда да се укључе у ово племенито такмичење и да петогодишњицу ослобођења нашег града прославимо са још већим радним победама на пољу социјалистичке изградње наше домовине.

Живела петогодишњица ослобођења Београда!
Живео Народни фронт Југославије!
Живела Комунистичка партија Југославије и њен Централни комитет на челу са другом Титом!

ИЗВРШНИ ОДБОР НАРОДНОГ ФРОНТА БЕОГРАДА

Борба за правилне односе међу социјалистичким земљама

После тога је друг Рато Дугоњић говорио о спољнополитичким условима под којима се води борба за испуњење треће године Петогодишњег плана и истакао да је пет година после рата протекла у везику још већег продубљавања кризе капиталистичког система и поклопаца његових снага услед заострављања унутрашњих противречности. Економска експанзија САД довела је до погоршања животних услова у многим земљама. Агресијом Америчке политике показало је стварање Атлантског пакта против кога су подигле глас све демократске снаге у свету. Зато је друг Дугоњић изложио да је светском социјалистичком фронту мира запретила једна нова опасност од метода који у вега уноси најтежа земља социјализма, и у даљем излагању поред осталог рекао:

Годину дана постојања резолуције Информбирова, тог недописаног марксистичке мисли, чији је отац грандоманија, а мајка сервилност показала је јасно сву штетност несоцијалистичких односа Совјетског Савеза према социјалистичким земљама. То су данас увидели народи Југославије, који су на својим леђима осетили све те „пријатељске“ попустиле Совјетског Савеза, који је као својој социјалистичкој дужности схватио чак и то да се бори против додељивања 100.000 долара у млеко нашој деци. Али те последње све више схватају и сви поштену револуционари који ће се пре или касније успротивити и тражити исто као и ми враћање од ревизије марксизма - лењинизма на истинско тумачење и истинско поступање по принципима науке наших великих учитеља.

Друг Дугоњић је истакао да је Совјетски Савез бити против сваке тајне дипломатије и рекао: Међутим, како стоји ствар данас? У већ објављеним подацима из мемоара бившег министра спољних послова САД Кордела Хала о тајним споразумима Велике Британије и СССР говори се о подели сфера на Балкану, тако да би Русија имала доминацију у размеру 75 од сто према 25 од сто, или 80 од сто према 20 од сто у Бугарској, Мађарској и Румунији, док би Британија и Русија делеале утицај на Југославију са 50 од сто према 50 од сто.

Колико је далеко од декларације Совјетске владе и речи Лењина из 1917 године. Када ми хоћемо да трпујемо са нашим бакром и да га продајемо за машини које нам земље народне демократије ускраћују, иако имамо све могуће уговоре, потписе и заклетве, онда нас називају ударним одредом империјалиста. А када се СССР споразумева са империјалистима о нашој земљи чију смо сваку стопу до сада залили крвљу, тражи се да ћутимо и љубимо руке.

Затим се друг Дугоњић одрекао на случају Словеначке Крдушке и изнео неке чињенице о алогичним аустријским фашистичких војника. У немачкој војсци учествовао је 800.000 аустријских војника, а 1943 године у Хитлеровој армији било је пре-

Поједино локална предузећа нису правилно решила распоред годишњег одмора

3 а успешне извршење Петогодишњег плана потребно је свестрано залагање трудбеника, њихов напор и предан рад. И да би се сваки трудбеник одмором после годину дана преданог рада и залагања на послу ок одужио одмор, на окретање за рад у издвојеној години.

Али, шта би се десило када би трудбеници користили годишњи одмор кад је време згодно и без претходног договора и плански сачињеног распореда? Десило би се то, да би у летњим месецима наша привреда сасвим замрла, да би престао скоро сваки рад, јер не би имао ко да обрађа пољеве.

Због свега тога је од огромне важности посветити што већу пажњу планирању годишњег одмора и нарочито строго водити рачуна да се, једанпут састављен план, не прекршава. Али, неке управе предузећа, као и синдикалне подружнице које су дужне, према резолуцији донетој на Првом конгресу Синдиката Југославије, да пружу помоћ у правима предузећа у изради и остварењу плана коришћења годишњег одмора, нису уложили довољно труда, нити биле упорне у извршењу сачињених планова. Предузеће за воће и поврће НО Трећег рејона, Предузеће за хлеб и млеко НО Седмог рејона, колонијал НО Четвртог рејона, Предузеће за хлеб и млеко НО Четвртог рејона, угоститељство НО Седмог рејона, грађевинарско предузеће „Славија“, „Лунав“ и „Полет“ и ИОНО Седмог рејона, нису при сачињавању планова, водила рачуна о предвиђеном одређивању када ће који радник или службеник користити годишњи одмор, већ су правила само цифарске планове; то јест колико ће њих користити годишњи одмор у поједином месецу.

Дешава се, исто тако, да нека предузећа, иако су планирала да им поједини службеници и радници користе годишњи одмор у

марту, априлу и мају, водећи при томе рачуна да се не штети рад предузећа, ипак нису остварива, већ су оставила да се додељено одсуство у раним пролећним месецима, користи уред летом. Тако кршење плана неминуемо мора довести до слабљења производње у току тих месеци, или ће се десити да сви трудбеници неће моћи да користе годишњи одмор у овој години. Тако је, на пример, у Предузећу за хлеб и млеко НО Четвртог рејона планово предвиђено да до 1 јуна користи одмор 20 службеника и радника док је до тог времена користило свега 4. У грађевинарском предузећу „Полет“ планирано је да до јуна користи годишњи одмор 21 службеник, а користило је, исто тако, свега 4. Грађевинарско предузеће „Лунав“ планирало је до 1 јуна користити одмор 20 службеника и радника док је до тог времена користило свега 4. У грађевинарском предузећу „Полет“ планирано је да до јуна користи годишњи одмор 21 службеник, а користило је, исто тако, свега 4. Грађевинарско предузеће „Лунав“ планирало је до 1 јуна користити одмор 20 службеника и радника док је до тог времена користило свега 4. У грађевинарском предузећу „Полет“ планирано је да до јуна користи годишњи одмор 21 службеник, а користило је, исто тако, свега 4.

Услед слабе евиденције о до сада коришћеном годишњем одмору у Предузећу за воће и поврће НО Четвртог рејона Борислав Никелић, молерски радник, користило је годишњи одмор један пут у јануару, а други пут у мају месецу ове године. Ово предузеће уопште нисме план годишњег одмора, а исти случај је и са предузећима за транспорт НО Седмог рејона и за друштвено исхрану НО Четвртог рејона.

Из наведених примера се види да руковођици појединих предузећа, као и управе синдикалних подружница нису схватиле од колико је значаја за нормалан развој наше привреде и правилно извршење плана планирање годишњег одмора. Исто тако строгом придржавањем утврђеног плана неће се десити да службеници неких предузећа не користе уопште одмор који им по закону припада.

ОМЛАДИНА БЕОГРАДА ИСПУНИЛА ЗАДАТКЕ

полугодишњег плана

У борби за испуњење полугодиšnjeg plana treće godine Петолетке омладина Београда часно је испунила своје задатке.

Кроз те радне податке она је успела да ојача, правилно и на време изврши најважније и најбитније задатке који су се пред њу постављали. Кроз овај временски период активни Народни омладинци постали су, у много већој мери, места на којима омладина расправља о својим задацима, учествује у производњи, где се појединци артикулишу за њихов слаб рад и пружа помоћ оцима којима је задатак поправити.

Јавно обавезе у току такмичења узело је скоро 97 од сто чланова Народне омладине по предузећима и углавном их испунило. Ово полугодишње такмичење је и због тога што је наша привреда добила још 806 омладинских производних бригада. Од 22.410 омладинца који раде по норми успело је 20.070 да пребаци норму. За протеклих шест месеци проглашено је 1485 омладинца за ударанике, похваљено је 2247 а 261 одликован.

Омладинска организација је, у овом периоду, широко развила свој рад на свим пољима делатности. На фискултурном слету, на коме је учествовало 9267 омладинца испунила се снага и оптимизам омладине која је правилно и мудро васпитавана под окриљем Партије и њеног руководства. На културно-уметничким смотрима, које су биле приказ стваралаштва и могућности наше омладине, учествовала су 3384 омладинца. Кроз добровољни рад организација Народне омладине Београда дала је 470.000 радних часова, у новачној вредности од 4.700.000 динара. Укупно 30 омладинских радних бригада, са 4800 бригадиста, учествовало је на нашим великим савезним акцијама.

Овај период такмичења значајан је и због тога што је још почетком 1949 године заказано другарско такмичење између омладинских организација градова: Новог Сада, Наша, Крагујевца и Београда. То такмичење дало је потресак у раду рејонских организацијама и добрим

делом успело на постигнуће резултата у извршењу датих обавеза. У досадашњем такмичењу омладина Београда узела је друго место. Прво место заузела је омладинска организација Новог Сада.

Сва воспитни рад који је до сада спровођен био је усмерен на организационо јачање и учарничење идеолошко-политичког јединства омладине Београда. Велики број активна по својој чврстости, дисциплини и извршењу задатака, политичкој свесности и јединству чланова, али мало се не одрачује од ранијих група СКОЈ-а.

Алгоритмијски испуњење шестомесечних обавеза, које су рејонски комитети проучавали у раду својих активна, захтевало се да је, упоредо са врло добрим резултатима, било и у неким организацијама слабше такмичарске активности. Није било дозвољено припремања у извршењу обавеза, у неким активима, нису биле успелости иницијално учешћа сви омладинци те, према томе, није узето масовно учешће у доброту чланова такмичења и свом такмичењу. Извесни активни запемарили су најважнији задатак — стално, свакодневну борбу за извршење плана. Контрола и евиденција код неких такмичења су биле слабе. Секретаријат активна имају водила рачуна о томе да је потребно одржавати често производна саветовања омладинских група и активна, на којима би се дискутовало како поједини чланови извршавају своје обавезе, на којима иницијално треба помоћи друговима који не достигну норму.

Обзиром на све већи замах и темпо развоја наше привудрије и потребу, да се тај темпо стално одржава, веома је важно развијати радне способности наших људи, учини их да до краја некористе постојеће могућности. То значи да организација београдске омладине мора помагати привредној и партијском руководству у предузећима при правилном постављању норми где се то има могућности, да узме пуно учешће у разјашњавању и правилном тумачењу радницама о њиховим свакодневним производним задацима. Једино на тај начин моћи ће се свани радници и сваки омладинца мобилисати у социјалистичкој такмичењу. Због тога пред омладинске организације поставља се и задатак да се више посвети такмичењу стручност усавршавању чланства. Сем тога Народна омладина треба, много више него до сада, да

на састанцима активна претреса, шања усавршавања рада, правилно извршења појединих производних задатака, да код својих чланова развије богат утицај и жељу за стваралашким радом код сваког омладинца — радника.

На шеснаестом Градском комитету Народне омладине Београда постоје реферата Љубинке Петровић, Слободан Емрековић прочитао је одлуку о награђивању најбољих активна.

На крају прочитане одлуке која је позива све активне Народне омладинце у Београду да такмичење поводом петогодишњег ослобођења нашег главног града, Пекингчење почеће 1 јула и трајаће до 20 октобра.

Ђорђе Андрејевић Кун: Омладинац на раду

Друг Воја Вуцелић, секретар Бироа Градског комитета Народне омладине, предао је прелазне задатке омладинској организацији Другог рејона у Новом Београду, као најбољим у шестомесечном такмичењу. Од омладинских организација на рејонима Београда најбољи је био, у току такмичења, омладински актив „29 новембар“ у Трећем рејону. Од средњих стручних школа прво место заузео је актив Бродарског техникума, а од организација ученика у привреди — Индустриска школа Железника. Од факултетских омладинских активна прво место додељено је философско-педагошкој групи Филозофског факултета.

Прелазну завезу омладинских радних бригада добила је бригада „Рато Дуговић“ из Првог рејона.

БУКУРЕШТАНСКА АГЕНТУРА ИНФОРМБИРОА НЕЋЕ ОБМАНУТИ РУМУНСКИ НАРОД

Н а активност румунске агентуре Информбирова несумњиво да утне и она чиница: сединте коловоје антијугословенске хајке, Јудина, налази се у румунској престоници, Букурешту. Одатле се јавља посебна жеља и тежња извесних витезова из политбирора Румунске радничке партије и „Скантеје“ да се што више додворе његовом превасходству. Уз то: и само његово превасходство не дозвољава јавашаук и неактивност у „интернационалистичком“ задатку клеветничких напада на социјалистичку Југославију.

Добије тако „Скантеја“ налог да напише чланак против народне власти у Југославији. И „Скантеја“ заиста сасе дрвље и камење на југословенску народну демократију, прогласи народне одборе за стениште кулака, империјалиста и фашиста, једном речју — генијално употребив онај „богати“ речник који је створила Резолуција Информбирова.

А можда већ у свом наредном броју, „Скантеја“ донесе чланак из унутрашње румунске проблематике, рећице баш о питању развоја власти у Румунији. И, тако „Скантеја“ (у змином броју од 12 марта 1949) пише: „Беличанственим задацима изградње социјализма не одговара више стари тип државног апарата са његовом тешком структуром и бирократском политиком и због тога је постало потребно да се изврши дубок преобрајка... да се створе привременни комитети“.

Сања је — да будемо начисто — 1949 година и Румунија се налази у периоду социјалистичке изградње. И ово, „Скантеја“ долази на генијалну помисао да „беличанственим задацима изградње социјализма не одговара више стари тип државног апарата“ то јест, да изградњу социјализма не одговара стари државни апарат краља Карола и Антоанеску. Значи — треба извршити „дубок преобрајка“.

У чему се он састоји? У стварању привременог комитета — одговара „Скантеја“. Тако ће привремени комитети, које иметнује румунска влада и који се стварају одозго на доле — значити дубок преобрајка државне власти у Румунији и припремити стварање демократских органа власти.

Тако ће, напокон, почети да се ствара народна власт у Румунији, уместо бирократског државног апарата који је пун аржанорних и непријатељских елемената. Зато је у Румунији

почетком ове године и донет закон о народним одборима. Али — хтели или не да то признају — тај закон је копија нашег закона о народним одборима из 1946 године.

Вероватно је да ће и ту бити неких „оригиналних“ момената. То се може закључити и из следећих речју које је „Скантеја“ написала о привременим комитетима. „Привремени комитети треба да одржавају везу са партијом, да ликвидирају све тежње за самосталношћу (аутономијом) које се на извесним местима манифестују“!

Ми знамо за тежкобе румунске народне демократије, знамо да у Румунији није било народне револуције, да у Румунији није срушен стари државни апарат, да је Румунска партија бројала 1944 године само 1.000 чланова итд. Али, зашто онда блатити нашу народну власт, тековине наше Народне револуције. Зашто клеветати земљу која је у изградњи народне власти далеко подмакла од свих земаља народне демократије — земљу у којој је народна власт никла још 1941 године.

Да ли сама обавеза према Јудину може да оправда овакво „Скантејино“ писање и овакав морал њених редактора?!

Не ретко „Скантеја“ осне клеветичку палубу и на наш заједнички покрет, сељачке радне задруге и социјалистичку реконструкцију нашег села. Рекао би човек да у Румунији све цвета, да је заједнички покрет на румунском селу дао блиставе резултате. Кад тамо: на румунском селу нема још ни једне сељачке радне задруге — те клине социјализма. А код нас је та клина већ прерасла у чврсту и сигурну ногу победу социјализма над капитализмом на нашем селу; неколико хиљада сељачких радних задруга су ваљда речитији аргументи него „Скантејина“ наклањања.

Затим „Скантеја“ нарочито воли да измисли по неки штрајк у нашој земљи. Прогласи она тако штрајк на државном пољопривредном добру „Бење“, или у Трбовљу, или у неком другом великом радном колективу (чиме „Скантеја“ прелазни на линију империјалиста, јер тврди да у земљи социјализма може да дође до штрајкова радничке класе). Кад тамо: у највећем комбинату румунске тежике индустрије Ресине тродневни штрајк радника: отуђивање радника с посла у Плоештију и Констанци, (то, између осталог значи да су познате социјализма и демократије уопште,

у Румунији још вејатке и неразвијене).

Када већ таквом „логицом“ не могу да обману и заварају румунски народ, руководиоци букурештанске агентуре Информбирова постају још више дрски у односу на Југославију. Да би Југославију у очима румунског народа приказали као непријатеља земаља народне демократије, као опасност за мир у свету, они смислише и плански провоцирају граничне инциденте, које, да би оговорили румунски народ, бестидно приписују Југославији.

Ево, само неких података о томе: Октобра 1948 године румунски погранични органи убацили су седам бандита на нашу територију на сектору Социјални — Банатска Суботина, у нилу саботаже; 22 августа 1948 убачена је на нашу територију једна Неминца — шипуника; 22 октобра 1948 румунски војници отворили су ватру на наш моторни брод „Велибор“, који је пловио нашим водама; 30 септембра 1948 отворена је са њихове територије митралеска ватра на фабрику „Брикетинцу“; 7 децембра 1948 једна румунска патрола пуцала је на нашег радника који је чистио канал Врзаву; 17 децембра 1948 отворили су ватру на нашег војника док се налазио на осматрачници; 11 фебруара 1949 југоисточно од Великог Градишта испалили су три метка на једног нашег граничара; исти случајеви се понављају 18 фебруара северноисточно од села Крине Бане, 6 марта 7 километара источно од села Котак, 7 марта северно од села Крушице, 16 марта 3 километра северноисточно од села Јаша Томић, 1 априла јужно од села Кучећ, и тако даље.

Да ли су ове пограничне провокације уперене само против војника, „дике изоловане од народа“ или против Југославије и њених народа — потпуно је јасно. Такође је јасна и позадина ових провокација.

Румунска агентура Информбирова ма колико се трудила и ма каквим се методама служила неће успети да обмане румунски народ. Румунски народ је већ упознао позадину кампање против социјалистичке Југославије: маршовску улогу људи Кинињевског и њему сличних, злонамерност „Скантејних“ напаса и контрапродуктивност напада на социјалистичку Југославију, који наносе штету, како читавом демократском фронту, тако и самој Румунији.

Живојин-Бата Вукадиновић

После краћег боловања, од запаљења плућа, умро је у Београду, у ноћи између 15 и 16 овог месеца, Живојин-Бата Вукадиновић, новинар, јављеник и одличан познавалац српског језика, члан редакције „20 октобра“.

Живојин-Бата Вукадиновић, рођен је 16 септембра 1902 године у Пунирији. Основну школу и гимназију завршио је у Београду, а универзитет, на коме је студирао германистику, похађао је у Бечу и Београду. Године 1923 Бата Вукадиновић ступио је у „Политику“ и од тада починио његов плодан и разноврстан новинарски рад. Он је био дописник са стране, опетивалач новештак и уредник рубрике. Писао је позоришне и књижевне критике, и једновремено развио плодну активност на пољу књижевности. Он је написао две комедије, низ приповедака и артита, неколико дејачких комедиа и јединолични и мноштво сатиричних песама, којезија и епиграма, од којих је велики број објављен у „Лежу“, у чијем је покретању и сам учествовао. Знатан је његов допринос на усавршавању српскога језика, на чему је радио са ретком љубављу и дубоком познаношћу.

Одмах по ослобођењу, већ још другог броја „20 октобра“, Бата Вукадиновић вредно сарађује у њему, дајући предлоге и иницијативу за многе рубрике, које су у нашем листу увек биле најчитаније, јер су биле ближе нашем човеку. Он уређује хумористичну рубрику „Слободан смех“, оснива и води рубрику „Писма уредништву“ као и стручну рубрику „Како се каже — како се пише“, дајући, једновремено, на редакцијским радним састанцима, низ добрих и корисних предлога. Са кратким прекидом Бата Вукадиновић је радио у нашем листу још његовог покретања све до своје смрти. Једновремено сарађивао је и у другим листовима, обилато користећи нашу једноставну и недешвој штимицу.

Смрћу Бате Вукадиновића наше новинарство губи талентованог и плодног радника а редакција „20 октобра“ свога прегатог члана.

ОРГАНИЗАЦИЈА НАРОДНОГ ФРОНТА ПЕТОГ РЕЈОНА најбоља у Београду

На Седмим проширеном пленуму Градског одбора Народного фронта прелазне Народне омладине Петог рејона примљив су за најбоље резултате показано по главним сесторима делатности Фронта у првом полугодињу 1949 године дипломом, а за највеће успехе у добровољном раду добила су прелазну завезу.

Организација Народного фронта у Петом рејону добро је организирала агитационо-политички и идеолошко-васпитни рад у својим организацијама и тиме постигла најбоље резултате у Београду. На разним акцијама Народни фронт Петог рејона је успео да окупи велики број људи, да активне политичке привремени и добро организирани. Један од предузећа успеха овог рејона је свакоко велика паркиња која је посвећена идеолошко-васпитном раду са чланством. У првом полугодињу било је у Петом рејону 34 култура на којима су чланови Фронта проучавали Ослободилачку борбу народа Југославије, Економску ФНРЈ, Основне лењинизма и Историју СКП(б). На курсевима се показало колико стално јача интерес за изучавање теорије марксизма-лењинизма и наше социјалистичке напредне. Ове курсеве завршило је 964 члан Фронта.

Поред курсева на Петом рејону је било организовање мноштво кружока на којима се проучавао материјал са партијских конгреса, са Другог пленума ЦК КПЈ и разним другим материјалима. Крајем месеца јуна на овом рејону је било 187 кружока које је редовно посещивало преко 1700 чланова Фронта. По основним организацијама и на Народном универзитету одржано је 89 предавања којима је присуствовало преко 14.500 чланова Фронта.

Свестрано и активно учешће грађана у разним акцијама и у помоћи организација народних власти обезбедила су организације Народного фронта у Петом рејону. Али Петог рејона највеће постигао тако велике успехе само у политичком раду. У овом рејону чланови Фронта су масовно излазили на велика радејинства и остварили годишњу обавезу Народного фронта Петог рејона за 48,14 од сто чиме су заузели прво место у Београду у првом полугодињу ове године. На разним радницама било је 18.300 чланова Народного фронта и Народне омладине

који су дали за изградњу свога града преко 360.000 добровољних часова. Иако се добровољни рад не може мерити никаквим новчаним вредностима, сви ови радни часови претстављају у новцу преко 4.600.000 динара.

Омладина из предузећа и устаова у Петом рејону учествовала је такође у радним бригадама и дала преко 56.000 радних часова. Нарочито се истакле бригаде предузећа индустрије прецизне механике, постоја 3 „Николе Тесле“ и колонијала Петог рејона.

И на осталим секторима рада Народного фронта у коминији село-град, у прикупљању одлика, на социјално-едрственом пољу постигати су Петог рејон добре резултате. Али све ово не значи да у Петом рејону још нема недостатака и слабости. План слања посебних фронтних бригада у Панчевачки Рит на седмодневни рад највеће остварен није са 50 од сто. Финансијски план није у потпуности испуњен. И у прикупљању отадака резултати су могли бити знатно већи. Али организација која је постигла овако крупне резултате, свакако ће бити у стању да отклони и сваке слабости које су неважно према великим успесима.

На пленуму рејонског одбора Народного фронта Петог рејона, на свечаној поводом великих успеха овог рејона, додељена је прелазна завеза за трећи пут и у стално власништво Седмнаестој основној организацији као најбољој од свих секторима рада у Петом рејону. Похваљене су Једнаесте и Четрнаесте основне организације које су међу најбољима у рејону. Најбоља радна бригада у Петом рејону, бригада „Бата Позић“ из Двдестест пете основне организације која је дала 8639 радних часова, добила је на пленуму по трећи пут у стално власништво прелазну завезу најбоље бригаде Народного фронта Петог рејона. Поред тога награђено је 160 чланова Народного фронта, АФЖ и Савеза борбита који су својим пожртвованим радом допринели извршењу полугодишњег плана Народного фронта у овом рејону.

У првом полугодињу ове године, на основу података који се тада буду добили народни одбори не образовати картотеку из које ће сваки потрошач моћи брзо и лако да се увери да ли је унео у картотеку и у коју је категорију развитак. Том картотеком ће се у исто време омогућити народним одборима да у свако доба имају тачну евиденцију и контролу бројног стања потрошача.

Главну одговорност за извршење овог задатка снаосиће повереници трговине и снабдевања народних одбора. Вршећи своју дужност саосносно и озбиљно, повереници ће допринети потпуној отклањању свих неправилности у вези са обезбеђеним снабдевањем потрошача, а што је исто тако важно, и правилнијем управљању и трошењу робних фондова.

навођена су многи примери штељивости и неважњивости овних картама. Писано је и о људима који се запошљавају само да би добили потрошачке карте и чим то постигну напуштају посао, хране се преко обезбеђеног снабдевања а не раде ништа и издућу месеца ступају на нову дужност. Има разних примера на које су све начине извесни људи интелектуалци са потрошачким картама. Користећи артикле обезбеђеног снабдевања штељивости наше робне фондове, што је реметило правилност снабдевања наших радних људи. Неки руководиоци предузећа и установа, као и неки народни одбори, нису предузимали мере за сузбијање оваквих појава.

Пописе свах потрошача обезбеђеног снабдевања који је донео као друга мера после ревизије карата учиниће да се у потпуности уклоне све неправилности у вези са потрошачким картама. Да би ова акција сасвим успела потребно је добро и темељно извршити све припреме. Нарочито је важно да у овој акцији узму учешћа и организације Народного фронта, синдиката, Народне омладине и сами потрошачи и свестрано им помогну у раду на терену. Масовне организације треба кроз састанке и конференције да објашњавају циљ овог пописа као једне од мера Савезне владе за

охлађивање стезања и неправилности у снабдевању радних људи. Потрошачи ће у мноштво доприноети да се попис правилно и без застоја одвија ако припреме унапред све потребне податке и обавештења које су дужни да пруже поштованим органима. Важно је истаћи да не поштом органи обавити само технички посао око пописа и да они неће одлучивати о томе ко има или ко нема право на обезбеђено снабдевање. О први на обезбеђено снабдевање одлучиваће доносиће народне власти према подацима које буду добили од пошвених органа.

После извршеног пописа и на основу података који се тада буду добили народни одбори не образовати картотеку из које ће сваки потрошач моћи брзо и лако да се увери да ли је унео у картотеку и у коју је категорију развитак. Том картотеком ће се у исто време омогућити народним одборима да у свако доба имају тачну евиденцију и контролу бројног стања потрошача.

Главну одговорност за извршење овог задатка снаосиће повереници трговине и снабдевања народних одбора. Вршећи своју дужност саосносно и озбиљно, повереници ће допринети потпуној отклањању свих неправилности у вези са обезбеђеним снабдевањем потрошача, а што је исто тако важно, и правилнијем управљању и трошењу робних фондова.

ОМЛАДИНА БЕОГРАДА НА АУТОПУТУ

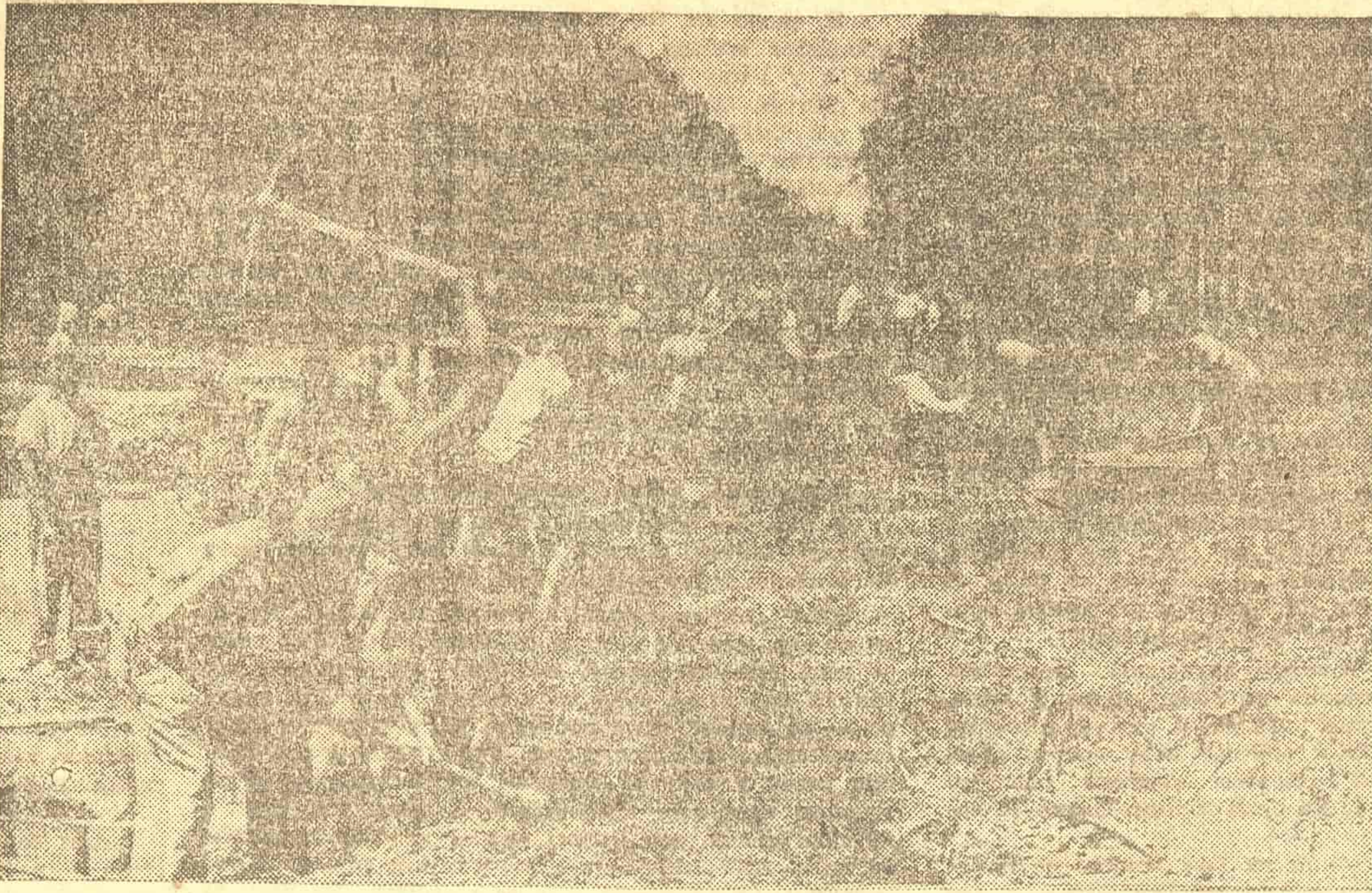
„Они који дођу нека буду испред нас“

У част годишњице Петог конгреса КПЈ седам хиљада чланова Народног фронта Четвртог рејона изашло је на радове

Пред дан историчког заседања Петог конгреса Комунистичке партије Југославије чланови Народног фронта Четвртог рејона још једном су манифестовали своју љубав и оданост Централном комитету и његовом секретару другу Титу. Преко 7000 бригадиста боровољних радних бригаа свих основних јединица Народног фронта овог рејона дошло је у среду, 20 јула, 21.000 радних часова.

Бригадисти су радили са великом поштом и залагањем на радилишту стадиона ЦДЈА, на Лешној површини, средишњег Савезне планске комисије дурењом Јужног булевара, Савсково, Молерове и других улица. Најважније је изишло на рад Децетета основна организација Народног фронта, са својих 512 чланова бригаде који су анализирали да постигну најбољи ефекат рада. За њима нису далеко остали ни чланови Децетет друге и Четврте основне организације, као ни Петнаесте чија је бригада извела на рад 370 бригадиста.

Масовни излазак бригадиста Четвртог рејона био је још једна њихова радна победа. Остало је обележено у објектима које су градили. За неколико сати може се са толико воље, снагом 7000 чланова Народног фронта много урадити. Нарочито када сваки бригадиста у свакој ископаној лопати земље, у свакој уграђеној цигли види доказ свога дубоког уверења, види извршење оних задатака које је поставио Петог конгрес, види одговор читавом свету — на чијој је страни његова љубав и поверење.

Омладинци на једном делу Ауто пута

На шездесет прећем километру Аутопута, близу мале железничке станице Боган, налази се београдска омладинска бригада „Јелица Миловановић“. То је место где се први пут сусрешће сваки воз који долази од Београда, са „Белом стазом“ како називају Аутопут ољаци из Мартињаца. У Вогњу мало излази путника. Свауда наоколо зелени се летина, коси се шпанска, а кукуруз, раширеним перлама, халепљиво хвата сунчану топлину, после дугих киша.

На присто метара од станице налазе се бараче београдске средњешколске омладине. Мало даље уздиже се велики подвожњак, место где ради бригада „Јелица Миловановић“ — до данас два пута ударила и предложена за трабе, ванредно проглашене.

Оморина је. Сунце пржи а ваздух трепери од топлоте. Нигде хлада. Зелена боја кукуруза и жута шпанска неизоменично се губе у просторству. Ту и тамо види се лопка кућа, окружена стабљинама као оаза у зеленој пустињи.

Девет сати. Бригаду смо нашли на одмор, у хладу, испод подвожњака. Обичан бригадин доручак: хлеб са мармеладом. То време одмора од 15 минута увек је живљу међу бригадистима. Највише је испуњено песмом. Бригада је састављена од њака Четврте мушке и Прве женске тимназије. Особа се младост пуца живота. Певају песму о својој

бригади и бригадистима. Већра, враголаста песмица — ном свакога задиркују, свакоме надену воје чиме — певају и смеју се. Брзо прође петнаест минута. Рад се одмах разбукутава. Почају се младе ноге по падинама наспина са обе стране подвожњака. На овој деоници већ су завршени земљани радови а сада се врши „шкарпирење“ то јест изравњавање косих површина на наспинама, који воде ка подвожњаку, с обе стране. На дужици од око 800 метара разбукли су се бригадисти на падинама, глачају спрму површину и тихо певају.

Плава младић, члан штаба бригаде, који је сав опашан од сунца прича како су постигли тако добре резултате на деоници:

— Треба да се уловило, стално крче и стварају нови путевци у овајнају норми. Не сме човек да се одуваљује у један начин рада. Тактика мора да буде променљива. Чим нешто „копа, значи да није све у реду. Ето,“ за нас је највеће искуство: што више развијати бригаду на терену, дати јој што више простора за рад, јер се тиме избегава сваке дезорганизације, гомилање људства на једном месту, и развој, који задржава рад. Овако, када се бригадисти размосте на одстојањима може да се запази дело сваког појединца. Тиме није створено никакво појединачно биперсење у раду, али је сваки учинак већи а то су нам потврдили и резултати.

Прича, како су пребацивали норму са 400 од сто, како су менали неколико врста рада и много још и о бригади и о бригадистима. Причао је како су остали први, како други пут ударили и како се налажу да ће, до повратка у свој главни град, бити проглашени и по трети пут. Скоро ће и подне. Сунце све даче. Запара. Ваздух тежак. Све мршче на кишу. Нигде ветра да дува. Заставе високо из коња, без шокрета. Али тела су у радној бури. Тавилку ремети шкарпа колница зрак лопата, тутањ возова, теретних и путничких који пролазе сваког часа испод подвожњака, поздравни и узвици непознатих путника.

Прича младић, који одговарају радилишту и врбујући, и са марама око главе, не заостају иза својих другова. — Кажите нашома да нам добро прија и ваздух и храна. Да њихова „деца“ нису одражавали, као што они то мисле. Напротив, и здрави смо и дебели, каже једна девојка, и наметљивији марама уз колица у своје плуве и обе црне руке и слете низ ависл.

На подвожњаку одасле се, на две стране, испуштају беле широке траке аутопута „Братства и јединства“ стоји натпис: „Бригада „Јелица Миловановић“ обавезује се да ће до одласка са радне акције, шкарпирати 900

квадратних метара наспина и набити 600 квадратних метара каменске коцке.

А то значи за три дана. Данас је други дан. Коцка је већ сва набијена, шкарпирења је скоро крај.

Прошло је подне и ручак. Прошао је и поподневни одмор. У логору је живо. Траже се „копачке“, пумпа се лопта. И девојке ту помажу.

— Ех, не може то без њих, каже један, научиле су оне на то. Све су то стари „навијачи“ са београдског стадиона. Виде. Њете ви њих када почне утакмица, не може их нико надвићи ти. Захваљујући њима и побеђујемо.

Читав терен око логора посвећен је игралиштима. Ту је фудбалски терен са станима, игралиште кошарке и одбојке, где играју највише девојке.

— Ту су „оне“ удариле монопол. Највећа им је била жеља да победе мушки тим али, ето, поћи ће са пруге да им се жеља није испунила, — објашњава нам „воја пута“ у разгледу логора, расположен за досетке. Једна група „навијача“ бодри своје играче.

— Дај на крило! Празно је!... Их! Бре па овај не зна ни да пуца.

Ту је и радио репортер: — ... Игра се друго полувреме утакмице између Београдске и Пожаревачке бригаде. И. гра је врло жива и интересантна. . . Лопту има сад леви капац на крило. . . али. . . крило је у „офсајду“ . . . Судија досуђује слободан ударак. . .

Они који нису заинтересовани фудбалом припремају пруже и сухо грање за логорску ватру. Субота је. А тај дан увек је мали празник за логор.

Пало је и вече. Запалиле су се ватре. Некако чудно изгледају лица поседала око пламе, озбиљна. Они су напете. Неку озбиљну песму рецитије градице. А затим долазе певачи и козериста који увек има нешто ново да прича о бригади. Некога боине мало жаоком, али нико се не љути. Шала је. А смех тражи шалу.

Мене је највише изненадило када је после завршеног програма најављена играња. Ту је хармоника и бубањ. Прави мали оркестар. Око мене бригадисти. Желе да говоримо о Београду: шта се све ради на Терезијама, на Новом Београду, да ће бити још велико градилиште у нашем главном граду, а и о другим развојима које пружа Београд.

Причају о својим приредбама у околиним селима и у Вогњу, о лепом дочеку њихове културне групе у селачкој радној заједници „Срем“, о својим позорним комадима које су научили још у школи.

Настојао сам да докучим у чему се изменио њихов друштвени однос у бригади, шта је то ново међу њима. Сви су из исте школе. Ту су заједно растли, васпитавали се и живели истим животом. Али ипак има једна велика промена, већа него и једна кроз свих седам или осам година Јаковања. Нестало је сваке ујачености и неразумности. Дубок осећањем је сада њихов разговор. Научили су да деле све тешкоће, да живот смагарају озбиљним, кроз испуњење задатака који се постављају пред њих. Они су поносно отаџбине. Спојили су се чврсто међусобно кроз радне битке, напоре и прегнућа за дело социјалистичке изградње. Живе у новом братству створеном на градилишту братства.

Упитно сам их: — Па добро, шта да поручим вашином београдским друговима који треба да вас смене? Одговор је био: — Кажите им, да часно испуње задатке, да не изостану из нас, већ да буду ако икакмо могу још бољи — испред нас! Ноћним возом, задовољан, носим сам велику поруку београдској омладини од њихових другова. В. Војводић

КАКО СЕ КАЖЕ КАКО СЕ ПИШЕ

„Радујем се што сте дошли“

Друг Степа није професор српског језика. Он је књиговођа у једном привредном предузећу, али воли српски језик. И познаје га добро. Он, на пример, зна и оно што мало ко зна, да реч боја није наша реч, него турска. У књижевном језику досад замена није нађена. Ово наследство од Турака немамо чиме да заменимо, јер не долази у обзир реч фарба, која је немачка. Тако ми за боју, за општи појам, немамо речи! Нећеро-ватно, али истинито...

Али друг Степа, иако није професор српског језика, нашао је реч: маст. Каже се заиста: човек црне масти. Ма да, искрено да речемо, није баш то исто што и боја. Али другу Стеви се допао проналазак и покушава и у свакодневном говору да реч боја замењује са речју маст.

Убе он тако код Гратекса па тражи: — Желео бих рукавице. — Какве? — Црне масти! — Молим, пита још једном про- давац. — Црне масти, рекох!

— Извините, друже, објашњава продавац држећи се строго правила о културној трговини, — ово је Гратекс, овде можете да добијете платно, темпере, ластини, кистобране, рукавице... А црну маст потражите преко, у Централној апотеци...

Тако се десило другу Стеви, али он се и даље борио да нам језик буде лепши и јаснији. Међутим, његово решење за реч боја, није се slagало са том же- говом тежком. Често су уобичајене позајмице, на које смо навикли, много разумљивије. А има их доста!

Ето, на пример, хлеб није српског него немачког порекла. Грчко је порекла реч: мирис, летини, крвет, баво. Те су речи стекле право грађанства, већ због тога што их је тешко заменити (ер, на пример, крвет није исто што и постела).

Исто су тако стране позајмице и: школа, дуња, бресква, трешња. Како би то могли да преведемо?!

Још теже би било са изразима, које нам је донела и даље доноси наука, а нарочито техника. Ето већ и сама реч: техника. Ту су још: радио, телефон, локомотива, генератор, аутомобил, турбина, мотор, анота, астрономија, геологија, ротаија, електрицитет, атом, авион, операција, микроскоп, аитена и тако даље у бескрај.

Насупрот тим позицијама, које морају да остану наши замрзнути кредити, имамо много непотребних, које се могу заменити латинским лепим речима. На пример, кажемо: киррија — станарина, закупнина; грао — сиво; браон — мрко; штрикати — плести; алија — дворниште; хошак — угао или кут; куприја — мост; пелц — крзно; плајвајз — писалка; кација — вратице; тротоар — плочник и томе слично.

Ко пази, ту мање греши. Али и онај ко пази, а под утицајем је страних језика, често прави другу врсту варваризма: склапа реченицу по синтактичким и стилским особинама страних језика.

Тако, не каже се: успело ми је, него: успео сам. Исто се тако не каже: радујем ме, весели ме или чуди ме. То је утицај немачког језика. Селак, на пример, који не зна немачки, никада неће тако рећи. Он ће казати: радујем се, весели се или чуди се.

Двострука је грешка кад неко каже: — Радује ме да сте дошли. Није да, него што. Она свезица да такође је германизам, пошто је употребљена у узрочном значењу, какво она има у немачком језику. Треба рећи: — Радујем се што сте дошли.

За повећање капацитета транспорта

Како се чувањем кола продужује „век“ камионима

Бора Неговановић, до недавно транспортни радник, сада један од најбољих шофера у сменама

Завонио је телефон у канцеларији Градског предузећа „Аутотранспорт“. Примиљена је порука. Млади шофер Бора Неговановић у радничком оделу, трчи ка својој машини. Он хитро ускаче у кола, седа за волан, и кола кличе низ Северни булевар у сусрет радњу који се, обавијен јутарњим маглином, напредује у даљину. Завонио се Бора Неговановић у градском предузећу „Ауто-транспорт“ као транспортни радник. Ишао је са шоферима на станицу Дунав и на пристаниште

и товарио праћу. Његове снажне руке омладинца лако су дизале велике преде и товарили на камион. А Бора је, и одлазећи по праћу и при повратку, седео крај шофера и пратио сваки изазј руке, мотрао на пут пред собом и гледао како друг са волањом среће у неку улицу, заобилази и шрелани кола, пропушта друга да прођу. Све је то нека интересовање. Стар, искусан возач и ударилик Стојан Марковић, шофер „Ауто-транспорта“, приметио је живљу интересовање омладинца и његову жељу да упозна машини. И он је, и са време војње, и док се за тренутак предавао од уговара, објашњавао, причао о машини и отпривао своим младом другу вештању управљања колама.

Интересовање Боре Неговановића за кола није се само ограничило на жељу да научи да вози. Он је хтео да упозна сваки и најмањи дељив, да осизна и за шта служе вентили и свешнице, и шта је карбуратор, и како се мењају брзине... Зато је он купио књигу из које је сваког дана сазнавао безброј ствари потресних возачу кола.

Управа предузећа „Ауто-транспорт“, испитујући могућности за побољшање транспорта грађевинског материјала, одржала је саветовање са шоферима и транспортним радницима, на коме је покренуто питање рада камиона у сменама. Камион који је у саобраћају осам часова не одлази у гаражу, него њиме наставља возачу друга смена шофера. Камиони се дакле висице не „одмарају“. Учинак рада био је много већи, када су улице града скоро пустије и возачи могу да развију брзину не плашећи се

да ће изненада наћи друга кола иза угла. Али, рад у сменама, захтевао је од вољача брижљиво чување кола. Машину је требало неговати, прегледати после сваке војње и одмах поправљати сваки и најмањи квар.

Када се нови камион пушта из фабрике, стручњаци му прописују „век“ — обично 180.000 километара, и то у срећном случају, при најбржијем чувању кола. Најбољи шофери „Ауто-транспорта“ нису дали за право стручњачким пророчанствима. Неки камиони под њиховом паљивоњом негом изоставили су да живе два „века“. Воже већ 360.000 километара, и још су исправни.

Радом у сменама отпочео је нов живот за Бору Неговановића. Он је, у свакодневним војњама уз Стојана Марковића, већ научио да управља колама. И његов старији друг пражико је да се њих двојица смењују у раду. Учинак и ученик, радели у сменама, успели су да за 36 ауто-тодала у којима су имали 345 радних часова, превезу 114 тона грађевинског материјала али са 130 од сто више него што је учинак нормалног рада. Бора не само да је постао добар возач, који може да се мери са војачима шоферима, већ је научио да на својим колама сам врши ситне оправке. Он је како кажу његови другови „срастао са машини“ и осетио шта она може да пружи ако се одржава у добром стању.

За добро стање кола „Ауто-транспорта“ има много заслуга и до прецизног и покртвованог рада особља механичког радioniце. На недавно одржаној свечаној конференцији омладинца аутомеханичар Драгољуб Стојичић, члан омладинске брига-

де предузећа, добио је за своје залагање прелазну заслужину. Он је ступио пре две и по године на занат и својим преданим радом успео да пре рока положи испите. Драгољуб Стојичић је драгођен сарадник шоферима, и у многоме им помаже да одрже кола у исправном стању, — да им продуже „век“.

Трудобитни „Ауто-транспорт“ схватају од колике је важности изградња нашега града. Због тога они не желе труда бити рачунају на минуте кола треба да напусте посло. Али, они у овом реду често напавале на немаран однос предузећа која јаве да се понаше камион, и овај мора да чека два до три часа и губи драгоцено време, док се откуш не изврши и материјал наговари на кола.

Нове грађевине путају огроман материјал који се, покртвованим радом возача и транспортних радника „Ауто-транспорта“ без застоја доставља градилиштима. На апаративној табли предузећа вилку се имена људи који дају свој велики допринос у изградњи нашега града.

Шофери „Ауто-транспорта“ превоже стопне хиљада тона материјала који се на свим градилиштима чека. Без њиховог напорног рада стала би изградња Београда, зауставио се рад у Новом Београду и другим градилиштима нашега града.

На шофере који су превезли хиљаде тона грађевинског материјала ретко ко висили кад посметра велике грађевине које начу широм Београда. А њихов напор, одговорност, брига за поверени им кола која наша земља плаћа трошцима девицама, заслужују признање.

Слика без речи

